

ชุดแบบฝึกทักษะ

การอ่าน คิด วิเคราะห์ และประเมินค่า
วิชาภาษาไทย ท๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชุดที่ ๒

การอ่านนิทาน

นางสาวลี ชัยภักย์

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๐

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

แบบฝึกทักษะฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อพัฒนาการอ่าน คิด วิเคราะห์ และประเมินค่า ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ซึ่งเป็นนวัตกรรมประกอบการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย ท๒๒๑๐๑ เพื่อมุ่งปลูกฝังนิสัยให้รักการอ่านแก่นักเรียน โดยยึดหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ซึ่งได้นำงานเขียนที่หลากหลาย เช่น นิทาน บทความ เรื่องสั้น บทเพลง เป็นต้น นำมาให้นักเรียนอ่าน แล้วโยงไปสู่กระบวนการคิด วิเคราะห์ และประเมินค่าของเรื่อง อันเป็น การปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านอย่างแท้จริง ซึ่งจะต้องทำต่อเนื่องตลอดปี พร้อมทั้ง เพื่อเสริมทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนอีกด้วย

ชุดแบบฝึกทักษะฉบับนี้สามารถนำไปใช้กับนักเรียนหลายระดับชั้น ซึ่งก่อนใช้ควรพิจารณา ให้เหมาะสม จึงหวังว่าจะเกิดประโยชน์สำหรับ นักเรียน ครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง หากมีข้อเสนอแนะอันใด ที่เป็นประโยชน์ กรุณาได้แจ้งให้ทราบเพื่อจะได้ปรับปรุงให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป

สวลี ชัยภัย

ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๑
สารบัญ	๒
จุดประสงค์การเรียนรู้ การอ่าน คิด วิเคราะห์ และประเมินค่า	๓
คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะ การอ่าน คิด วิเคราะห์ และประเมินค่า	๔
ใบความรู้ที่ ๑ การอ่านนิทาน	๕
นิทาน ๑	๕
แบบฝึกทักษะที่ ๑	๑๑
ใบความรู้ที่ ๒ การอ่านนิทาน	๑๕
นิทาน ๒	๑๕
แบบฝึกทักษะที่ ๒	๑๖
แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านนิทาน	๒๑
บรรณานุกรม	๒๔
แนวคำตอบแบบฝึกทักษะที่ ๑ นิทาน ๑	๒๕
แนวคำตอบแบบฝึกทักษะที่ ๒ นิทาน ๒	๒๖
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านนิทาน	๒๗

จุดประสงค์การเรียนรู้ การอ่าน คิด วิเคราะห์ และประเมินค่า

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
๒. นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
๓. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อเรื่องได้ถูกต้อง
๔. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นในบทเรียนได้อย่างมีเหตุผล
๕. นักเรียนสามารถประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้
๖. นักเรียนสามารถเขียนแผนผังความคิด (Mind Mapping) จากเรื่องที่อ่านได้
๗. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องได้อย่างสร้างสรรค์
๘. นักเรียนสามารถวาดภาพประกอบเรื่องได้อย่างเหมาะสม

ตั้งใจอ่าน ให้ดี นะครับผม...

คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะ การอ่าน คิด วิเคราะห์ และประเมินค่า ชุดที่ ๒ การอ่านนิทาน

- ๑ แบบฝึกทักษะฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อให้ นักเรียน ได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง
- ๒ ในแต่ละหน้าของแต่ละแบบฝึกทักษะจะมีเนื้อหาและคำชี้แจงให้นักเรียน ได้ทราบ
- ๓ นักเรียนอ่านเรื่องให้จบ ๒ – ๓ รอบแล้วตอบคำถามท้ายเรื่อง
- ๔ นักเรียนเขียนแผนผังความคิด (Mind Mapping) จากเรื่องและตกแต่งให้สวยงาม
- ๕ นักเรียนเรียบเรียงเรื่องใหม่ด้วยตนเองอย่างกระชับ
- ๖ นักเรียนวาดภาพประกอบเรื่องและตกแต่งให้สวยงาม
- ๗ ถ้านักเรียนไม่เข้าใจให้ถามคุณครูผู้สอนได้

คุณเป็นที่พึ่งแห่งตน ครับผม...

ใบความรู้ที่ ๑

การอ่านนิทาน

การอ่าน

การอ่านในชีวิตประจำวัน มีทั้งการอ่านในใจและอ่านออกเสียง การอ่านจึงต้องมีความระมัดระวังในการปฏิบัติตน เช่น การจัดหาที่นั่งให้สะดวกสบายและถูกสุขลักษณะ อ่านหนังสือในระยะเวลาที่เหมาะสมกับสายตา นอกจากนั้นจึงต้องคำนึงถึงมารยาทในการอ่านอีกด้วย ข้อพึงปฏิบัติและมารยาทการอ่านที่สำคัญมีดังนี้

มารยาทในการอ่าน

- (๑) ไม่อ่านออกเสียงดังจนรบกวนผู้อื่น
- (๒) ออกเสียงถูกต้องชัดเจน ตามอักขรวิธี
- (๓) กรณีอ่านหนังสือในห้องสมุด ต้องไม่ส่งเสียงหรือทำเสียงดังรบกวนผู้อื่น
- (๔) เลือกรับหนังสือที่มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
- (๕) อ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีเหตุผล ไม่หลงเชื่อในสิ่งมกมายไร้เหตุผล
- (๖) ระมัดระวังในการถือหนังสือมิให้เกิดความเสียหาย
- (๗) ถ้าต้องการเรื่องหนึ่งเรื่องใดจากหนังสือ อาจเพื่อนำไปเป็นหลักฐานอ้างอิง

ควรถ่ายสำเนาไว้ ไม่ควรฉีกออกไปจากเล่ม

- (๘) การแสดงความคิดเห็นในการอ่านต้องมีเหตุผล ไม่มีอคติในการอ่าน

- (๙) เมื่อนำเนื้อหาส่วนหนึ่งส่วนใดจากเรื่องที่อ่านไปใช้อ้างอิงในงานเขียน เช่น รายงาน

ควรใส่อ้างอิงถูกต้องตามหลักการ เพื่อเป็นการให้เกียรติผู้เขียน

- (๑๐) ถ้าบังเอิญทำหนังสือเสียหาย ควรซ่อมหนังสือให้ถูกต้อง ซ่อมหนังสือเพื่อมิให้

หนังสือชำรุดยิ่งขึ้น

การสร้างนิสัยรักการอ่านการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ต้องเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก โดยผู้ปกครอง ผู้ใหญ่ในบ้าน ครูอาจารย์ ตลอดจนการสื่อต่างๆ ในสังคมควรช่วยส่งเสริม การเลือกหนังสือที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนแต่ละระดับ ย่อมมีส่วนจูงใจให้เด็กอยากอ่านอยากรู้อยากเห็นอยากค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อจะได้เป็นนักอ่านที่ดีตลอดไป ในวัยแรกที่เริ่มหัดอ่านนั้นผู้ใหญ่อาจเฝ้าความสนใจด้วยหนังสือที่มีภาพประกอบสวยๆ หนังสือการ์ตูน นิทานที่สนุกสนานมีภาพประกอบหรือเมื่อเริ่มโตขึ้นเริ่มมีหนังสือสารคดี นวนิยาย เรื่องสั้น ที่ตรงกับความสนใจ ทำให้เขาเกิดความรู้สึกว่าหนังสือนั้นมีประโยชน์ มีคุณค่า และมีความหมายต่อเขามาก การเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดให้เหมาะสมกับวัยผู้เรียนจะมีส่วนอย่างมากในการจูงใจให้เด็กเข้าห้องสมุดและหยิบหนังสือมาอ่านจนเกิดความเคยชินกับการอ่าน หนังสือที่เหมาะสมกับวัยและรสนิยมของเด็กจะช่วยให้เกิดความรักและมีความสุขกับการอ่านหนังสือ เมื่อเขาเติบโตขึ้นก็ควรได้รับการปลูกฝังให้รักการอ่านด้วยตนเอง ดังนี้

- (๑) ร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น อ่านแล้วนำเรื่องมาเล่าต่อ ขณะทีอ่านควรบันทึกชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง แนวคิดสำคัญของเรื่องและคุณค่า ฯลฯ ลงในบัตรทุกครั้ง
- (๒) จดบันทึกข้อความ ถ้อยคำ เรื่องราว ข้อคิด ความรู้ที่มีประโยชน์ หรืออาจลิ้มได้่าย เก็บไว้เพื่อเตือนความจำหรือแบบให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้
- (๓) ใช้พจนานุกรมและสารานุกรมช่วยในกรณีที่พบถ้อยคำ สำนวน หรือคำศัพท์ยากที่ไม่เข้าใจความหมาย หรือต้องการตรวจสอบความถูกต้อง
- (๔) สรุปรวมสมาธิในการอ่าน เพื่อจับสาระสำคัญหรือสารประโยชน์อื่นๆ ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้
- (๕) ปรับอารมณ์ให้สอดคล้องกับข้อเขียนเพื่อสร้างจินตนาการและความเข้าใจให้ลึกซึ้งขึ้น
- (๖) รู้จักลักษณะเฉพาะของวรรณกรรม เข้าใจศิลปะของภาษาในคำประพันธ์ รวมทั้งถ้อยคำโวหารในงานนั้น
- (๗) สะสมประสบการณ์และความรู้เชิงภาษาให้กว้างขวางและมากพอจนสามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว รับรสจากการอ่านได้อย่างซาบซึ้ง

การอ่านเป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ยาก แต่คนเป็นจำนวนมากไม่ค่อยรักการอ่าน นักเรียนซึ่งอยู่ในวัยเรียน จะได้รับความรู้จากการอ่านเป็นส่วนใหญ่ จึงต้องฝึกฝนตนให้เป็นนักอ่านมีความอยากอ่าน จนติดเป็นนิสัยรักการอ่านไปตลอดชีวิต

(ที่มา : <http://dekza๑๘.blogspot.com/๒๐๑๐/๐๑/blog-post.html> วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๓)

ประโยชน์ของนิทาน

เราจะเห็นว่าเวลาที่บอกเด็กๆ ว่าจะเล่านิทานให้ฟัง เด็กจะดีใจมาก และรู้สึกตื่นเต้นไปกับเรื่องที่ฟัง ทั้งหมดนี้เป็นเพราะ **นิทาน** คือ เรื่องเล่าที่มีวัตถุประสงค์หลัก คือ การสั่งสอนอย่างสนุกและไม่ให้เด็กรู้สึกว่าคุณสอน ซึ่งเราสามารถสรุปประโยชน์ของนิทานได้ดังนี้

๑. นิทานช่วยเสริมปัญญาเด็ก ในขณะที่พ่อแม่เล่านิทาน บรรยากาศขณะเล่านิทานที่เกิดขึ้นเป็นบรรยากาศแห่งความสุขของทุกคน เป็นบรรยากาศแห่งความรัก ความอบอุ่น สร้างความผูกพันมั่นใจ เชื่อมมั่นในตนเอง ซึ่งจะเสริมปัญญาเด็กได้อย่างดี

๒. นิทานช่วยปลูกฝังให้เด็กเป็นคนช่างคิด ช่างถามและช่างสังเกต นิทานช่วยให้เด็กเป็นเด็กกล้าถาม เด็กจะมีความมั่นใจ ฉลาด แสดงความคิดเห็นถูกจังหวะ **เรียกว่า** มีความฉลาดทั้งทางปัญญา (IQ) และฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ด้วย

๓. นิทานทำให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้เร็ว การเล่านิทานเปรียบเสมือนการสอนภาษาไปในตัว เด็กจะได้ยินได้ฟังรูปประโยค การใช้ภาษา ทำให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนนั้นๆ

๔. นิทานทำให้เด็กจับประเด็นเก่ง วิเคราะห์เก่ง การเล่านิทานให้เด็กฟัง เล่าซ้ำๆ เด็กจะจำได้ทั้งเรื่อง เด็กจะมองภาพรวมของเรื่อง ทำให้เด็กรู้จักจับประเด็น ย่อความเป็น รู้จักมองสรรพสิ่งเป็นระบบ เข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็ว

๕. นิทานสร้างให้เด็กมีจินตนาการ ในขณะที่พ่อแม่เล่านิทานนั้น น้ำเสียงที่เล่าเรื่องนั้นจะกระตุ้นให้เด็กสร้างจินตนาการเป็นภาพ จินตนาการยิ่งใหญ่มากกว่าความรู้ จินตนาการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ใหม่ๆ เกิดขึ้นในโลกของเรา การเล่านิทานบ่อยๆ มากๆ เรื่อง จึงเป็นการสร้างจินตนาการไปพร้อมๆ กับการรับรู้ถึงความใหม่ที่ลูกยังไม่เคยรู้มาก่อน

๖. นิทานช่วยสร้างคุณธรรมแก่เด็กได้ง่าย นิทานแต่งขึ้นเพื่อสอดแทรกคุณธรรม ทักษะชีวิต หรือข้อคิดต่างๆ เป็นอุทาหรณ์ให้ผู้รับฟังได้ตระหนักรับรู้ คุณธรรมทั้งหลายที่ถูกได้ฟังตั้งแต่ปฐมวัยจะจำฝังแน่นอยู่ในตัวเด็กและนำไปใช้ในวัยรุ่น

๗. นิทานช่วยสร้างสมาธิให้เด็ก ช่วงของการเล่านิทาน เด็กมักจะฟังนิทานอย่างใจจดใจจ่อ ยิ่งเล่านิทานที่เหมาะสมของเด็ก เด็กจะเข้าใจและอยากรู้อะไรจะเกิดอะไรขึ้นต่อไป และนี่เป็นการสร้างสมาธิให้กับเด็กอีกวิธีหนึ่ง

๘. นิทานช่วยสร้างเด็กให้มีความรู้ความฉลาดทางอารมณ์ เมื่อเด็กๆ ชอบฟังนิทาน ก็จะหาวิธีปรับตัวและสร้างความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ เพื่อจะได้ฟังนิทานบ่อยๆ โดยสิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กมีวิธีการพัฒนาปรับตัวเพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๕. นิทานช่วยสร้างเด็กให้มีนิสัยรักการอ่าน การเล่านิทานหรืออ่านนิทานให้เด็กฟังบ่อยๆ จะเป็นการช่วยปลูกฝังนิสัยรักการเรียนรู้ของเด็กทุกมิติ เด็กจะเป็นคนรักการอ่านหนังสือ อ่านหนังสือได้ไว มีสมาธิ

นอกจากนี้ในด้านการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นการสอนภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ ต่างนิยมใช้นิทานเป็นตัวเชื่อมบทเรียนด้วยกันทั้งสิ้น เพราะนิทานสามารถเปลี่ยนเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่ายได้ เด็กจะมองเห็นและจดจำได้ง่ายขึ้น และสุดท้ายนี้ ใครที่มีปัญหาด้านการควบคุมชั้นเรียน ก็สามารถนำนิทานไปเล่าเพื่อเป็นการเรียกดึงดูดของเด็กๆ กลับมาอยู่จุดเดียวกันได้ ทำให้การเรียนการสอนในชั้นเรียนง่ายขึ้นด้วย

(ที่มา : <http://www.learners.in.th/blogs/posts/๓๐๕๔๖๑> วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๓)

เรามาอ่านนิทาน

กันนะคะ ...

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานที่กำหนดให้ต่อไปนี้แล้ว คิด วิเคราะห์ ประเมินค่า แล้วตอบคำถาม

นิทาน (๑)

นกนางแอ่นฝูงหนึ่ง อาศัยเกาะรัง กลางมหาสมุทร กาลนั้น มรสุมรุนแรง กระแสคลื่น กราดเกรี้ยวจนเกาะเกือบจมน้ำ ฝูงนกตกใจหนีพลัดพรากสิ้น รังทุกรว้าง ทั้งไว้แต่ลูกนกกำพร้า เพียงตัวเดียว เธอเกิดจากไข่ฟองสุดท้ายแห่งฤดูกาล

ลูกนกสลบไปตั้งแต่เช้า ล่วงกลางคืนดึกดื่น พื้นขึ้นด้วยเย็นหยาดน้ำค้าง ออกเบาหวิว หิวโหย อ่อนใจ จนหลงไหลเพื่อเจอ ทำไมแม่ไม่ทำรังกลางปุยเมฆขาวนวลละออง เราจะจิกกิน เดือนดาวได้ ปางใดเรามีปีก ปางนั้นเราจะบินหนีไปสู่หล้าฟ้าอื่น จนความทุกข์ทรมานตามไม่ถึง

เดือนหงายแจ่มกระจ่าง หมู่แมลงเล็ก ๆ พยายามบินขึ้นไปหาพระจันทร์ มันสิ้นแรงดังร่วง กลางหาดึกลึก ซากลือลอยลงในรวงรัง พร้อมน้ำค้างหยาด กระทบพีชอ่อนๆ พลอยตก ในรวงรังด้วย ลูกนกประทังชีวิตเพราะสิ่งเหล่านี้ ชั่ววันนานคืน มันรำลึกถึงแต่แม่ เคยคาบเหยื่อป้อน ทุกเช้าเย็น บัดนี้ แม่ทิ้งเหยื่อไว้ให้ลูกอันกล้ากลืนไม่รู้สึน คือความทุกข์ระทมถึงสุดโศกานุ

อรุณทัย ลูกนกถามสายรุ้งว่า คุณกำไลทองของขอบฟ้า ท่านทราบไหม มารดาข้าน้อย อยู่แห่งไหนไหน ฉันไม่ทราบ ฉันเป็นเพียงอนุภาคไอน้ำทอประกายรังสีใสรู้เล็กน้อยว่า บางสิ่งธรรมชาติสร้างแล้วสลายเร็วเกินไป จนไม่ทันรู้จักตัวเอง เสมือนชั่วครู่ที่เกิดเป็นสายรุ้ง กำลัง ทำลายตัวเองอันบอปปี้ไม่รู้ว่าหายไปที่แห่งไหนไหน ท่านลองถามกระแสคลื่นเถิด

ลูกนกนิ่ง เสียใจ กระทั่งดึกดื่นก็ยังเกรงใจคลื่น ด้วยทุกระลอกคลื่น สะอึกสะอื้นครวญคราง ล้มฟาดตัวแตกกระจายพราย จนหาดทรายขาวพราวเพราะฟองน้ำตา ท่านคงเหมือนเราที่ทุกข์ระทม ทันทหัวใจ สายลมเจ้าข้าเอ๋ย มารดาข้าน้อยอยู่แห่งไหนไหน แต่ลมพัดแล้วไม่คอยใคร เจ้าจะต้องรอคอย เราฝากคำตอบไว้กับเทพเจ้า ณ ดวงดาว บนสรวงสวรรค์

เวลาล่วงเลยไป ลูกนกเดิบโต บินสู่ฟากฟ้าอันไพศาล วันนั้นตั้งแต่เช้า ยังหาเหยื่อไม่ได้ จนจนโพล้เพล้ไร้ไร ลูกนกจึงเหลือบเห็นหอยตัวหนึ่ง ปรากฏแวววาม มันบินเวียนวนโฉบคาบได้ คาบเหินขึ้นสูง ทิ้งหอยกระแทกหินโดยแรง เปลือกแตกฉีกเนื้อราวคมมีดเนียน ร่วงหอย บิดเป็นเกลียวด้วยเจ็บปวดแสนที่สุด

บัดฉลนั้น ฟากฟ้าบันดาลให้ดวงดาวตกวูบกระจ่างวาว นฤมิตความสำนึกแห่งรักชั่ววันรันดร์ บันดาลสัตว์ทั้งสองพูดและเข้าใจกันได้ แม่นกบินกลับมาหาลูก วันสลาตันรุนแรง แต่คลื่นสาด ฟาดร่าง นางนกตกจมหายใต้ทะเลลึก นางฝากวิญญาณความรักห้วงหาอาลัย เกิดในฝ่าหอยนั้น กระจิริด ไม่ยอมพูดภาษาใดๆ ลึน นอกจากห้วงดวงใจรู้สึกคิดถึงลูกตามลำพัง เพื่อจะจดจำไป ชั่วกาลอวสาน ลูกนกนางแอ่นเล่าเรื่องหนหลังให้แม่หอยฟังสิ้น ทุกข์โศก เจ็บ จนนางตื่นตัน ในกลางความแสนปวดรวดร้าวน

ลูกเอ๋ย ชาติที่แล้ว แม่ตายเสียไม่ทันป้อนเหยื่อเจ้าเมื่อมือค้ำ มาพบกันใหม่ในชาตินี้ แม่มีตัวเองเป็นเหยื่อมาป้อนเจ้าพอดี ลูกรัก เราไม่รู้จะกำหนดคุณค่าอันลึกซึ้งของความรักได้อย่างไร พอสิ้นเสียงแล้วแม่หอยก็ขาดใจตาย

ลูกนกฟูบกลิ้งเกลือกจนสลบไสล หัวใจแตกสลายตายตามไป กระทั่งคลื่นสาดสองซอก นำเปื้อนเป็นผงธุลี ปลงสังเวชผงธุลีเคยเป็นแม่หอยและลูกนกนางแอ่นตัวนั้น อันฝากความรัก เดือนแผ่นทรายไว้รำลึก ตลอดอายุขัยแห่งกาลนาที่ เทอญ

ถึงเวลาตอบคำถาม
กันแล้วเพื่อนๆ ...

แบบฝึกทักษะที่ ๑

การอ่านนิทาน

๑. อ่านเรื่องที่กำหนดให้ คิด วิเคราะห์ และประเมินค่า แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

๑) นักเรียนควรตั้งชื่อเรื่องว่าอย่างไร จึงจะเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เพราะอะไร

๒) นักเรียนคิดว่าตัวละครลูกนกนางแอ่นมีนิสัยอย่างไร จงอธิบาย

๓) นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรกับคำกล่าวที่ว่า “ลูกเอ๋ย ชาติที่แล้ว แม่ตายเสียไม่ทันป้อนเหยื่อเจ้า เมื่อมีโอกา มาพบกันใหม่ในชาตินี้ แม่มีตัวเองเป็นเหยื่อมาป้อนเจ้าพอดี”

๔) ถ้านักเรียนพบเหตุการณ์คล้ายลูกนกนางแอ่นที่รู้ว่าแม่หอยคือแม่ของตน นักเรียนจะอย่างไร จงอธิบาย

๕) นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไรแก่ผู้อ่านบ้าง

๖) คุณธรรมที่ปรากฏในเรื่องมีอะไรบ้าง

๒. อ่านนิทาน ๑ สรุปเรื่อง แล้วเขียนแผนผังความคิด (Mind Mapping)

ทำได้สบายมากค่ะ

๓. ให้นักเรียนเขียนนิทานขึ้นใหม่และตั้งชื่อให้เหมาะสม

นิทานเรื่อง.....

[illegible]

๔. ให้นักเรียนอ่านนิทานที่นักเรียนเขียนขึ้นใหม่ แล้ววาดภาพประกอบให้เหมาะสม

ใบความรู้ที่ ๒

การอ่านนิทาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานที่กำหนดให้ คิด วิเคราะห์ ประเมินค่า แล้วตอบคำถาม

เพื่อนๆ อ่านนิทานเรื่องที่ ๒
กันดีกว่า นะคะ...

นิทาน (๒)

บรรดาบุคคลที่เฉลียวฉลาดและสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้โดยคล่องแคล่ว่องไว ในวรรณคดีของไทยแล้ว ทุกคนต้องยกให้เชียงเมี่ยง บางคนถึงเต็มสร้อยให้ว่า เชียงเมี่ยงเจ้าปัญญา มีช้างพังเชือกหนึ่งของเจ้าผู้ครองประเทศช้างเคียง หลงทางพลัดเข้าไปในสวนของเชียงเมี่ยง เชียงเมี่ยง สั่งให้ข้าทาสของตนจับช้างนั้นไว้ เขานำเอาช้างพังตัวนั้นไปปรับจ้างชักลากฟืน ตลอดจนบรรทุกของต่างๆ ข่วการได้ช้างของเชียงเมี่ยงทราบไปถึงพระกรรมของเจ้าผู้ครองนคร พระองค์ให้เสนามาเรียก เชียงเมี่ยงไป เมื่อพบก็ตรัสถามทันทีว่า “เออ เจ้าเชียงเมี่ยง ข้าทราบเจ้าจับช้างได้ใช่ไหม”

เชียงเมี่ยงกราบทูลว่า “เป็นความจริงพระพุทธเจ้าข้า” เจ้าผู้ครองนครตรัสว่า “ดังนั้นก็แล้ว ทรัพย์สินใด ๆ ที่พลัดเข้ามาในเขตขันขัติมาของข้าทรีพณ์นั้นควรเป็นของข้าครั้งหนึ่งเสมอ เชียงเมี่ยงกราบทูลว่า “เป็นความจริงพระพุทธเจ้าข้า หากพระองค์มีพระประสงค์ข้าพระพุทธเจ้า ขอแบ่งให้พระองค์ครั้งหนึ่ง” เจ้าผู้ครองนครสรวลออกมาด้วยความพอพระทัย “เออ เจ้านี้รู้หลักกฎหมายและขนบธรรมเนียมของบ้านเมืองดีนี้ เจ้าจะแบ่งส่วนไหนให้เราละ” เจ้าผู้ครองนครถาม เชียงเมี่ยงนั่งคิดสักครู่ก็กราบทูลว่า “ข้าพระพุทธเจ้าเป็นข้าแผ่นดินของพระองค์ ดังนั้น ข้าพระพุทธเจ้าจึงเปรียบเหมือนช้างเท้าหลัง พระองค์เป็นช้างเท้าหน้า ดังนั้น ข้าพระพุทธเจ้าขอมอบครึ่งส่วนหน้าให้พระองค์ ส่วนครึ่งหลังเป็นของข้าพระพุทธเจ้าเองพระพุทธเจ้าข้า” เจ้าผู้ครองนครตบพระหัตถ์ด้วยความพอพระทัย “ดีแล้ว ๆ เจ้าพูดถูกต้อง เจ้าคอยดูแลช้างให้ดีก็แล้วกัน” เชียงเมี่ยงก้มลงกราบรับบัญชาแล้วบังคมลากลับบ้าน

นับแต่นั้นมาเชียงเมี่ยงยังใช้งานหนักขึ้น อาหารต่าง ๆ ที่ช้างกินนั้นเขาให้ช้างกินดีที่สุด ส่วนค่าอาหารนั้นให้ไปคิดเอาที่เจ้าผู้ครองนคร เวลารับจ้างได้เงินทองมา เขาก็เก็บรายได้ทั้งหมดที่ใช้ช้างทำงานตอนกลางวันเป็นของตนเสียผู้เดียว พอเย็นลงก็ปล่อยช้างให้เข้าไร่เข้าสวนกินกล้วยกิน

คันหมาก คันมะพร้าวของชาวบ้าน ชาวบ้านจับเรียกค่าไถ่ เชียงเมียงก็ให้ไปเบิกเอาจากท้องพระคลัง เพราะส่วนหน้าของช้างเป็นผู้นำ ดังนั้นเจ้าผู้ครองนครจึงต้องเป็นผู้รับชดใช้ ส่วนของตนอยู่ข้างหลัง ต้องเดินตามเท้าหน้าไปจึงไม่ได้รับผิดชอบ ต่อมาช้างนั้นได้คลอดลูก เชียงเมียงก็รับค่าจ้างทั้งหมด เพราะถือส่วนที่ออกแรงที่สุดคือส่วนข้างหลัง เจ้าผู้ครองนครทราบเรื่องราวเห็นว่า ถ้าพระองค์ยังทรง จินรับส่วนแบ่งเช่นนี้คงขาดทุนเรื่อยไป ดังนั้น พระองค์จึงตรัสบอกเชียงเมียงว่า “อ้ายเชียงเมียงเอ๋ย ช้างที่เจ้าแบ่งส่วนข้างหน้าให้ชำนันข้าขอคืนให้เจ้า ข้าไม่ขอรับเอาอีกต่อไปแล้ว ขอยกให้เจ้าทั้งหมด” เชียงเมียงก็มลงกราบ กล่าวคำขอบพระทัยที่พระองค์ทรงพระกรุณาเช่นนั้น

เพื่อนๆ อ่านจบแล้ว
มาตอบคำถามกันเถอะครับ...

แบบฝึกทักษะที่ ๒

การอ่านนิทาน

๑. อ่านนิทานที่กำหนดให้ คิด วิเคราะห์ และประเมินค่า แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

๑) นักเรียนควรตั้งชื่อเรื่องอย่างไร จึงจะเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เพราะอะไร

.....

.....

๒) ตัวละคร “เชียงเมี่ยง” มีนิสัยอย่างไร ควรนำมาเป็นแบบอย่างหรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

.....

๓) นักเรียนมีความรู้สึกรับรู้เกี่ยวกับคำกล่าวที่ว่า “อ้ายเชียงเมี่ยงเอ๋ย ช้างที่เจ้าแบ่งส่วนช้างหน้าให้ข้ามันเข้าขอคืนให้เจ้า ข้าไม่ขอรับเอาอีกต่อไปแล้ว ขอยกให้เจ้าทั้งหมด”

.....

.....

๔) ถ้านักเรียนมีโอกาสได้อบรมสั่งสอน เชียงเมี่ยง จะสอนเรื่องอะไรบ้าง บอกมา ๒ ข้อ

.....

.....

๕) นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไรแก่ผู้อ่านบ้าง

.....

.....

.....

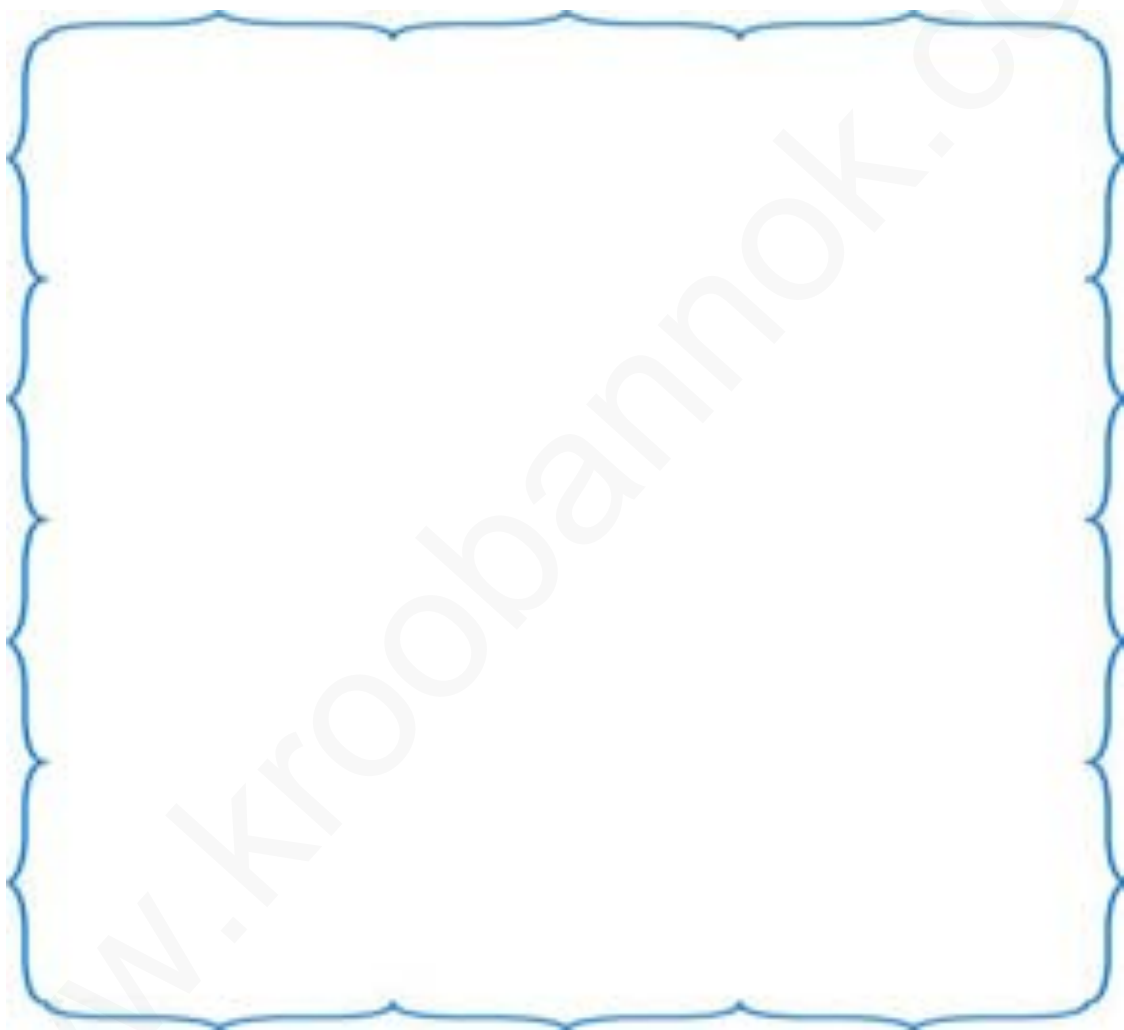
๖) นักเรียนคิดว่ามีคำสำนวน โวหารใดที่สอดคล้องกับนิทานเรื่องนี้บ้าง

.....

.....

.....

๒. อ่านนิทาน ๒ สรุปเรื่อง แล้วเขียนเป็นแผนผังความคิด (Mind Mapping)

จะทำได้
หรือเปล่านะ...

๓. ให้นักเรียนเขียนนิทานขึ้นใหม่ แล้วตั้งชื่อให้เหมาะสม

นิทานเรื่อง.....

www.kloobanok.com

๔. ให้นักเรียนอ่านนิทานที่นักเรียนเขียนขึ้นใหม่ แล้ววาดภาพประกอบให้เหมาะสม

วาดภาพประกอบ

แบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง การอ่านนิทาน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑) ข้อใด **ไม่ใช่** มารยาทในการอ่าน

- ก. อ่านเสียงดัง
- ข. ไม่อ่านออกเสียงดังจนรบกวนผู้อื่น
- ค. ออกเสียงถูกต้องชัดเจน ตามอักขรวิธี
- ง. ระมัดระวังในการถือหนังสือมิให้เกิดความเสียหาย

๒) การสร้างนิสัยรักการอ่านควรเริ่มเมื่อใด

- ก. เริ่มเมื่อใดเป็นผู้ใหญ่แล้ว
- ข. เริ่มตั้งแต่เข้าโรงเรียน
- ค. เริ่มตั้งแต่วัยเด็ก
- ง. เริ่มเมื่อแก่แล้ว

๓) ข้อใดต่อไปนี้ **ไม่ใช่** ประโยชน์ของนิทาน

- ก. ช่วยสร้างสมาธิให้เด็ก
- ข. อ่านเพื่อรอเวลาไปเที่ยว
- ค. ช่วยสร้างคุณธรรมแก่เด็กได้ง่าย
- ง. ทำให้เด็กจับประเด็นเก่ง วิเคราะห์เก่ง

๔) นกนางแอ่น อาศัยอยู่ที่ไหน

- ก. เกาะร้าง กลางมหาสมุทร
- ข. กลางป่าใหญ่
- ค. บนต้นไม้ใหญ่
- ง. กลางป่าดงดิบ

๕) จาก นิทาน (๑) คำว่า “กำไลทองของขอบฟ้า” หมายถึงสิ่งใด

- ก. แสงแดดในยามเย็น
- ข. พระอาทิตย์ทรงกลด
- ค. พระจันทร์ทรงกลด
- ง. สายรุ้ง

๖) จาก นิทาน (๑) ลูกนกนางแอ่น และแม่หอย พบกันที่ใด

- ก. ริมแม่น้ำ
- ข. กลางป่าใหญ่
- ค. ชายหาดริมทะเล
- ง. ริมแม่น้ำในป่าดงดิบ

๗) จาก นิทาน (๒) เชียงเมี่ยงมีนิสัยอย่างไร

- ก. ฉลาดและซื่อสัตย์
- ข. ฉลาดแกล้งโก่ง
- ค. คนดีมีคุณธรรม
- ง. ก้าวร้าว

๘) จาก นิทาน (๒) เชียงเมี่ยง แบ่งอะไรกับผู้ครองนคร

- ก. ข้าว
- ข. ม้า
- ค. วัว
- ง. ควาย

๙) จาก นิทาน (๒) เชียงเมี่ยง ขาดคุณธรรมข้อใดมากที่สุด

- ก. ความขยันหมั่นเพียร
- ข. ความเมตตากรุณา
- ค. ความสามัคคี
- ง. ความซื่อสัตย์

๑๐) จาก นิทาน (๒) เชียงเมียงแบ่งช้างส่วนใดให้ผู้ครองนคร

- ก. ส่วนหลัง
- ข. ส่วนกลาง
- ค. ส่วนหน้า
- ง. ยกให้ทั้งตัว

หัดอ่าน หัดเขียน

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย : วิวธภาษา. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว : กรุงเทพฯ, ๒๕๔๕.

พองจันทร์ สุขยั้ง ฯลฯ. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย : หลักและการใช้ภาษา.

บ.อักษรเจริญทัศน์ จำกัด : กรุงเทพฯ, ๒๕๕๔.

[http://dekza\)๓๘.blogspot.com/๒๐๑๐/๐๑/blog-post.html](http://dekza)๓๘.blogspot.com/๒๐๑๐/๐๑/blog-post.html) วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๓.

<http://www.learners.in.th/blogs/posts/๓๐๕๔๖๑> วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๓.

แนวคำตอบแบบฝึกทักษะที่ ๑

นิทาน (๑)

๑. อ่านเรื่องที่กำหนดให้ คิด วิเคราะห์ และประเมินค่า แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

๑) นักเรียนควรตั้งชื่อเรื่องว่าอย่างไร จึงจะเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เพราะอะไร

ความรักของแม่นกนางแอ่น เพราะเนื้อเรื่องกล่าวถึงแม่นกนางแอ่นที่รักลูกยอมเป็นเหยื่อให้แก่อีก

๒) นักเรียนคิดว่าตัวละครลูกนกนางแอ่นมีนิสัยอย่างไร จงอธิบาย

ขาดความรักความอบอุ่นและมีความต้องการแม่อยู่ตลอดเวลา

๓) นักเรียนมีความรู้สึกรับกับคำกล่าวที่ว่า “ลูกเอ๋ย ชาติที่แล้ว แม่ตายเสียไม่ทันป้อนเหยื่อเจ้าเมื่อมือคำ มาพบกันใหม่ในชาตินี้ แม่มีตัวเองเป็นเหยื่อมาป้อนเจ้าพอดี”

สงสารและซาบซึ้งใจในความรักของแม่นกนางแอ่นมาก

๔). ถ้านักเรียนพบเหตุการณ์คล้ายลูกนกนางแอ่นที่รู้ว่าแม่หอยคือแม่ของตน นักเรียนจะอย่างไร จงอธิบาย

ช่วยนำแม่ไปรักษาพยาบาลและดูแลให้หายจากการบาดเจ็บ

๕) นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไรแก่ผู้อ่านบ้าง

ความรักของแม่ยิ่งใหญ่ที่สุด

๖) คุณธรรมที่ปรากฏในเรื่องมีอะไรบ้าง

ความเมตตากรุณา

๒) อ่านนิทาน ๑ สรุปเรื่อง แล้วเขียนเป็นแผนผังความคิด (Mind Mapping)

อยู่ในดุลยพินิจของครู

๓) ให้นักเรียนเขียนนิทานขึ้นใหม่และตั้งชื่อให้เหมาะสม

อยู่ในดุลยพินิจของครู

๔) ให้นักเรียนอ่านนิทานที่นักเรียนเขียนขึ้นใหม่ แล้ววาดภาพประกอบให้เหมาะสม

อยู่ในดุลยพินิจของครู

แนวคำตอบแบบฝึกทักษะที่ ๒

นิทาน (๒)

๑. อ่านนิทานที่กำหนดให้ คิด วิเคราะห์ และประเมินค่า แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

๑) นักเรียนควรตั้งชื่อเรื่องว่าอย่างไร จึงจะเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เพราะอะไร

เชียงเมี่ยงแบ่งช้าง, เพราะในเรื่องพูดถึงการแบ่งช้าง

กลโกงของเชียงเมี่ยง และกล่าวถึงวิธีที่โกงอย่างแยบยล

(ให้ครูพิจารณาตามเหตุผลของนักเรียน)

๒) ตัวละคร “เชียงเมี่ยง” มีนิสัยอย่างไร ควรนำมาเป็นแบบอย่างหรือไม่ เพราะอะไร

มีนิสัยฉลาดแกมโกง, ขี้โกง ไม่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง เพราะเป็นคนไม่มีความซื่อสัตย์

ในคำพูด หรือดีความเข้าข้างตนเอง

๓) นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรกับคำกล่าวที่ว่า “อ้ายเชียงเมี่ยงเอ๊ย ช้างที่เจ้าแบ่งส่วนช้างหน้าให้ข้ามันเข้าขอคืนให้เจ้า ข้าไม่ขอรับเอาอีกต่อไปแล้ว ขอยกให้เจ้าทั้งหมด”

ท้อแท้ใจกับกลโกงของเชียงเมี่ยง

๔) ถ้านักเรียนมีโอกาสได้อบรมสั่งสอน เชียงเมี่ยง จะสอนเรื่องอะไรบ้าง บอกมา ๒ ข้อ

๑. การไม่เอาเปรียบผู้อื่น

๒. คุณธรรมความซื่อสัตย์

๕) นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไรแก่ผู้อ่านบ้าง

๑. การใดจะได้จะเสียพึงพิจารณาให้รอบคอบ ไม่ควรด่วนตัดสินใจอะไรง่ายๆ เพราะมักจะนำความเสียหายมาสู่ตนได้

๒. การคบกับคนขี้โกงเยี่ยงนี้จะทำให้เดือดร้อน

๖) นักเรียนคิดว่ามีคำสำนวนโวหารใดที่สอดคล้องกับนิทานเรื่องนี้บ้าง

ปัญญาประดิษฐ์อาวุธ, มีปัญญาอยู่กับตัวกลัวอะไร

๒. อ่านนิทาน ๒ สรุปเรื่อง แล้วเขียนเป็นแผนผังความคิด (Mind Mapping)

อยู่ในดุลยพินิจของครู

๓. ให้นักเรียนเขียนนิทานขึ้นใหม่ แล้วตั้งชื่อให้เหมาะสม

อยู่ในดุลยพินิจของครู

๔. ให้นักเรียนอ่านนิทานที่นักเรียนเขียนขึ้นใหม่ แล้ววาดภาพประกอบให้เหมาะสม

อยู่ในดุลยพินิจของครู

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง การอ่านนิทาน

ตั้งใจเรียนนะครับ

